

Predstavitev delovanja Svetovalnega foruma EFSA in učinkovitost mreženja na področju varne hrane v Sloveniji

Activities of EFSA Advisory Forum and
the efficiency of food safety networks in Slovenia

Ada Hočevar Grom
Urška Blaznik

Strokovno srečanje "Kako sodelovati z Evropsko agencijo za varnost hrane?",
Ljubljana 7. november 2014

SVETOVALNI FORUM EFSA

(Po)svetovalni forum

Posvetovalni forum sestavljajo predstavniki pristojnih služb v državah članicah, ki izvajajo podobne naloge kot agencija, pri čemer vsaka država članica imenuje enega predstavnika. Predstavnike lahko nadomeščajo njihovi namestniki, ki jih države članice hkrati imenujejo.

27. člen Uredbe 178/2002

o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane.

POSLANSTVO

Svetovalni forum je ustanova
za **izmenjavo informacij** o možnih tveganjih
in ustanova za **združevanje** znanja.

Zagotavlja **tesno sodelovanje** med agencijo in
pristojnimi službami v državah članicah.

DELO SVETOVALNEGA FORUMA

- Plenarni sestanki 4-krat letno
- Priprava strategij glede najbolj učinkovitega sodelovanja med državami članicami in EFSA
- Obveščanje o aktualnih zadevah med EFSA in državami članicami
- Vpogled v delo znanstvenih oddelkov in odborov EFSA
- Predstavitev aktivnosti izpostavljenih s strani držav članic in s strani EFSA
- Prihajajoče aktivnosti na področju ocen tveganja

DELO SVETOVALNEGA FORUMA

- Stalne in posebne delovne skupine
- Stalna skupina za komunikacijo tveganja (predstavnik NIJZ)
- Posebne delovne skupine npr. delovna skupina za pomoč pri pripravi kriterijev za postavitev evropskih prioritet na področju varne hrane in krme (aktivna v letu 2014)
- Stalna krepitev izmenjave informacij ter znanstvenega sodelovanja

KREPITEV ZNANSTVENEGA SODELOVANJA

Med agencijo in pristojnimi službami v državah članicah zlasti glede:

- (a) preprečevanja podvajanja znanstvenih študij agencije v državah članicah;
- (b) v primerih, ko morata agencija in nacionalna služba sodelovati;
- (c) pri pospeševanju evropskega povezovanja organizacij v omrežje, ki deluje na področjih poslanstva agencije, v skladu s 36.členom;
- (d) kadar agencija ali država članica ugotovi nepričakovano tveganje.

Uredba 178/2002

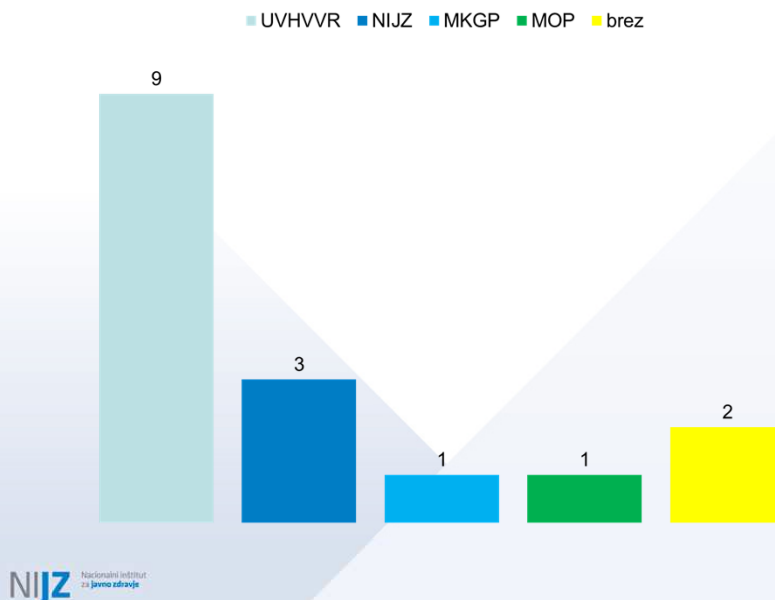
Mreženje na področju varne hrane in krme v Sloveniji

Mreža / Network	Sodelujoča ustanova
Scientific Network for Risk Assessment in Animal Health and Welfare	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Scientific Network for Microbiological Risk Assessment (MRA)	/
Scientific Network on BSE/TSE	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Scientific Network on Zoonoses Data Collection	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Scientific Network on Zoonoses Data Collection – food-borne outbreaks meeting	Nacionalni inštitut za javno zdravje
Scientific Network on Zoonoses Data Collection – antimicrobial resistance meeting	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Scientific Network on Zoonoses Data Collection - IT meeting	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Network on Chemical Occurrence Data	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Mreženje na področju varne hrane in krme v Sloveniji

Mreža / Network	Sodelujoča ustanova
Network on food consumption data	Nacionalni inštitut za javno zdravje
Emerging Risks Exchange Network (EREN)	/
Scientific Network for Risk Assessment of GMOs (Environmental Risk Assessment)	Ministrstvo za okolje in prostor
Scientific Network for Risk Assessment of GMOs (Food and Feed)	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Scientific Network for Risk Assessment in Plant Health	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Pesticide Steering Committee	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Networking Group on Pesticide Monitoring	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Risk Assessment of Nanotechnologies in Food and Feed	Nacionalni inštitut za javno zdravje
Network on the harmonisation of risk assessment methodologies (ne obstaja več)	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin / Nacionalni inštitut za javno zdravje

Število predstavnikov sodelujočih ustanov v znanstvenih mrežah EFSA

Mreženje na področju varne hrane in krme v Sloveniji

- Sodelovanje v mrežah EFSA na področju varne hrane in krme je lahko učinkovito le ob ustreznem nacionalnem mreženju in pretoku informacij.
- Nacionalno mreženje na področju varne hrane in krme tudi večkrat izpostavljeno pri strokovnjakih ob pripravljanju nove prehranske strategije.

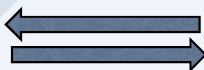

Prednosti nacionalnega mreženja na področju hrane in krme

- Pretok informacij in podatkov
- Učinkovita raba znanja na področju varne hrane in krme
- Uspešne prijave na raziskovalne programe, projekte in razpise
- Združeni programi dela z vključevanjem zunanjih partnerjev
- Delitev dela in obremenitev med posameznimi ustanovami
- Izogibanje podvajanju dela in raziskav
- Harmonizacija pristopov k oceni tveganja
- Skladnost komunikacije tveganja

Pretok informacij in podatkov

- Informacijska točka EFSA – ključna vloga
- Člani EFSA znanstvenih mrež na področju varne hrane in krme
- Svetovalni forum
- Smernice o pretoku informacij za predstavnike v EFSA znanstvenih mrežah
„Guidance for Scientific Network representatives“
- Skladišče podatkov pri EFSA (Data Warehouse), tudi za Slovenijo
- Pretok informacij in podatkov v obe smeri

Učinkovita raba znanja na področju varne hrane in krme

- Izgradnja znanstvenih kapacitet
- Podatkovna zbirka ekspertov na področju varne hrane in krme pri EFSA; manj uporabljena
- Nov model sodelovanja med EFSA in državami članicami v letu 2014 – „Guest Scientist Scheme“
- EFSA Znanstveni odbori in sveti so bili prenovljeni v letu 2014
- Kakšne so možnosti za ustanovitev nacionalnih znanstvenih odborov na prioriteth področjih?

Skupne prijave na programe, projekte in razpise

- Konzorcij ustanov imenovanih po 36. členu in pridruženih partnerjev
 - Obzorja 2020
 - „EU MENU“, prijava v letošnjem letu
- Univerza v Ljubljani (Biotehniška, Medicinska in Pedagoška fakulteta)
- Univerza v Mariboru (Fakulteta za zdravstvene vede)
- Univerza na Primorskem (Fakulteta za vede o zdravju)
- Inštitut Jožef Stefan
- Inštitut za nutricionistiko
- Univerzitetni klinični center (Pediatrična klinika)
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (vodilna ustanova)

Skupni programi dela z vključevanjem zunanjih partnerjev

EFSA

- Postavitev EU prioritet na področju varne hrane in krme (EU Risk Assessment Agenda)

NIJZ

- „PRIORITETNI DEJAVNIKI TVEGANJA V HRANI v SLOVENIJI“

bo objavljeno v novembru 2014 na (www.nijz.si)

- Delitev programov dela

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Delitev dela in obremenitev med posameznimi ustanovami ter izogibanje podvajanju dela in raziskav

- Programi dela
- Letna znanstvena in strokovna srečanja
- Rangiranje tveganja (izražena namera za sodelovanje s sosednjimi državami, z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško.
- NIJZ – vključitev v sistem nutrivigilance

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Harmonizacija pristopov k oceni tveganja

NIJZ

- Program povezovanja skupine za oceno tveganja na področju okolja in zdravja
- Analiza metodoloških pristopov k oceni tveganja na področju okolja in zdravja

Perharič L., Pollak P. Identifikacija ocenjevalcev tveganja okoljskih dejavnikov. ENBOZ, 2013

http://www.ivz.si/enboz?pi=5&_5_Filename=attName.png&_5_MediaId=7582&_5_AutoResize=false&pl=223-5.3.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Skladnost komunikacije tveganja

- Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v sodelovanju z deležniki
- „PROTOKOL KOMUNICIRANJA IN OBVEŠČANJA O TVEGANJIH NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNE HRANE IN KRME“, julij 2014
- http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/OBJAVE_ZA_JAVNOST/Informacije_javnega_znacaja/2013/PROTOKOL_OBVESCANJA.pdf
- Predstavljen na 3. mednarodni strokovni konferenci „Trendi in izzivi v živilstvu, prehrani, gostinstvu in turizmu“

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Znanstveno sodelovanje – načrt poti

EFSA

„Scientific Cooperation Roadmap 2014 – 2016“

SLOVENIJA

Za izboljšanje sodelovanja z EFSA je ključno sodelovanje med ustanovami, ki v Sloveniji delujemo na področju varne hrane/krme in prehrane.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Nekaj predlogov

- Okrepitev vloge in delovanja informacijske točke EFSA (pomoč in posredovanje vseh informacij v povezavi z EFSA, platforma za nacionalno izmenjavo informacij, podatkov in povratnih informacij, objave načrtov dela in objave ocen tveganja).
- Skupaj z upravljavci tveganja prepoznati potrebe in področja, kjer je treba okrepiti sodelovanje. Skupne aktivnosti naj bodo prednostno vključene v nacionalne načrte na področju varne hrane in krme.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Nekaj predlogov

- Imenovanje nacionalnih znanstvenih odborov za posamezna (prioritetna) področja, z vlogo koordiniranja raziskovalnih programov in s svetovalno vlogo.
- Krepitev nacionalnih znanstvenih in strokovnih posvetov z aktivno udeležbo nacionalnih predstavnikov v znanstvenih mrežah EFSA.
- Sistematično in koordinirano izobraževanje mladih raziskovalcev / znanstvenikov na področju varne hrane in krme.

Hvala za vašo pozornost!

ada.hocevar@nijz.si
urska.blaznik@nijz.si